

TILLEGG 2 TIL VEDLEGG XV

PANAMA - BINDINGSLISTE OVER SPESIFIKKE FORPLIKTELSER NEVNT I ARTIKKEL 4.18

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
FORKLARENDE MERKNADER:			
<ul style="list-style-type: none">- I denne bindingslisten angir ordet «ingen» en tjenestesektor eller undersektor der det ikke foreligger betingelser, restriksjoner eller vilkår med hensyn til markedsadgang eller vilkår og kvalifikasjoner for nasjonal behandling. Ordet «ubundet» angir at det ikke foreligger forpliktelser med hensyn til nasjonal behandling eller markedsadgang. Med ordet «ubundet*» menes ubundet fordi det ikke er teknisk gjennomførbart.- Det at det ikke foreligger spesifikke forbehold i en bestemt tjenestesektor eller undersektor, er uten betydning for horisontale forbehold som får anvendelse.- Forpliktelsesnivået i en bestemt tjenestesektor skal ikke tre i stedet for forpliktelsesnivået som gjelder for en annen tjenestesektor der en tjeneste som nevnt er en innsatsfaktor, eller som den på annen måte er forbundet med.- CPC-numre angitt i parentes viser til De forente nasjoners foreløpige sentrale produktgruppering (Statistical Papers, Series M, N° 77, Provisional Central Product Classification, Department of International Economics and Social Affairs, Statistical Office of the United Nations, New York, 1991).- Tilleggsdokument I og II til denne bindingslisten utgjør en integrerende del av listen.			
DEL I. HORISONTALE FORPLIKTELSER			
Denne delen angir forpliktelser som får anvendelse på handel med tjenester i alle tjenestesektorer i bindingslisten, med mindre noe annet er oppgitt. Forpliktelser som får anvendelse på handel i bestemte tjenestesektorer, er oppført på listen i del II.			
De forpliktelser som Panama har påtatt seg i henhold til GATS, er en del av Panamas forpliktelser i henhold til denne bindingslisten og får anvendelse på de øvrige parter uten å reduseres som følge av noe forhold i denne bindingslisten.			

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
ALLE SEKTORER OMFATTET AV DENNE BINDINGSLISTEN		(1) (2) (3) (4) Ubundet med hensyn til subsidier, skatteincentiver og skattekreditter.	
	<p>1) 2) 3) 4)</p> <p><u>Panamakanalen</u></p> <p>Panama forbeholder seg rett til å vedta eller opprettholde tiltak som berører ledelse, administrasjon, drift, vedlikehold, bevaring, modernisering, drift, utvikling eller eierskap med hensyn til Panamakanalen og enhver juridisk person som kan komme til å etterfølge myndigheten tillagt ansvaret for Panamakanalen, Panama Canal Authority (heretter kalt «PCA»), og de hjemfalte områdene, noe som begrenser investorens og utenlandske tjenesteyteres rettigheter.</p> <p>PCA kan kreve at et foretak som driver virksomhet i tilknytning til Panamakanalen⁽¹⁾, juridisk sett skal være opprettet etter panamansk rett og delta i et fellesforetak eller annen juridisk enhet sammen med PCA.</p> <p>PCA kan vedta eller opprettholde tiltak som begrenser antallet tillatelser til å drive virksomhet i tilknytning til Panamakanalen.</p> <p>PCA kan pålegge ytelseskrav i samsvar med artikkel 3 i avtale nr. 151 av 21. november 2007 som vilkår for å tildele eller videreføre tillatelser (<i>compatibility licences</i>) til å utøve virksomhet i kanalområdet som definert i vedlegg II til lov 21 av 1997.</p>	<p>1) 2) 3) 4)</p> <p><u>Panamakanalen</u></p> <p>Ubundet</p>	

¹ Panamakanalen omfatter selve vannveien eller seilingsleden, samt ankerplasser, havneplasser og innseilinger, tilknyttede land- og vannområder, innsjøer og elver, sluser, demninger, dokker og anlegg som regulerer vannstanden.

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
	<p>Panamanske borgere skal gis fortrinnsrett fremfor utenlandske borgere til tidsbegrensede stillinger i PCA.</p> <p>En utenlandsk borger kan ansettes i stedet for en panamansk borger forutsatt at stillingen er vanskelig å besette, at alle kanaler for å finne en kvalifisert panamansk borger er utnyttet, og at ansettelsen godkjennes av kanalmyndighetens leder. Dersom de eneste søkerne til en stilling hos PCA er utenlandske borgere, skal en utenlandsk borger med panamansk ektefelle eller en utenlandsk borger som har bodd i Panama i ti år uten avbrudd, ha fortrinnsrett.</p>		
		<p>3)</p> <p>a) Utenlandske fysiske eller juridiske personer eller panamanske foretak som er hel- eller deleid av utenlandske interessere, kan ikke erverve landområder som ligger mindre enn 10 kilometer fra grensen, eller øyer underlagt republikkens jurisdiksjon.</p> <p>b) Ingen utenlandsk stat eller utenlandsk offentlig eller halvoffentlig enhet eller institusjon kan etter panamansk lov eie deler av landets territorium, unntatt eiendom brukt til ambassade.</p> <p>c) Panama forbeholder seg rett til å vedta eller videreføre tiltak som forbyr utenlandske investorer og deres investeringer eller utenlandske tjenesteytere rettigheter eller privilegier som innrømmes sosialt eller økonomisk dårlig stilte minoriteter eller innfødte befolkningsgrupper i deres reservater.</p> <p>d) Panama forbeholder seg rett til å begrense overdragelse og avhending av kapitalinteresser i eksisterende panamanske statsforetak slik at</p>	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
		<p>bare panamanske borgere kan overta interessene.</p> <p>Dersom Panama overdrar eller avhender en kapitalinteresse i et eksisterende statsforetak som beskrevet i forrige bokstav, kan Panama vedta eller videreføre tiltak som berører nasjonaliteten til toppledere og styremedlemmer i foretaket som overtar kapitalinteressen.</p>	
	<p>3) og 4)</p> <p>Minst 90 prosent av en arbeidsgivers ordinære arbeidsstokk skal bestå av panamanske arbeidstakere eller utlendinger som enten har panamansk ektefelle eller har bodd ti år i landet. Utenlandske spesialister eller teknisk personell kan ikke utgjøre mer enn 15 prosent av den totale arbeidsstokken.</p> <p>Med hensyn til spesifikke forpliktelser bundet under ytelsesmåte 3) er det underforstått at foretak med færre enn ti ansatte midlertidig kan ta inn én person på vilkår bundet under ytelsesmåte 4).</p> <p>Uten hensyn til ovenstående kan en høyere andel spesialisert eller teknisk personell tillates for et bestemt tidsrom etter forhåndsambefaling fra vedkommende ministerium og godkjenning fra Arbeids- og sosialministeriet.</p>		
	<p>4)</p> <p>Ubundet, unntatt for tiltak som berører innreise og midlertidig opphold for fysiske personer i kategoriene definert i bokstav a), b) og c, og med forbehold for bestemmelsene i lovgivningen som regulerer innvandring, innreise, opphold og arbeid.</p> <p>a) Selgere av tjenester: Personer som ikke er</p>	<p>4)</p> <p>Ubundet, unntatt som angitt i kolonnen for markedsadgang.</p>	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
	<p>etablert i Panama og ikke mottar vederlag fra en kilde med tilhold i Panama, og som utøver virksomhet forbundet med representasjon av tjenesteytere i den hensikt å forhandle om salg av tjenestene deres. Oppholdets varighet er begrenset til 90 dager.</p> <p>b) Ledere, overordnet personell og spesialister som er ansatt i firmaer som yter tjenester i Panama gjennom en filial, et datterforetak eller et tilknyttet foretak, og som tidligere har vært ansatt i en eller ett av disse i minst seks måneder umiddelbart før søknad om innreise inngis. Oppholdets varighet er begrenset til ett år.</p> <p>LEDERE: Personer som innehar den høyeste stillingen i foretaket, forestår driften av foretaket eller en av dets avdelinger eller underavdelinger, fører tilsyn og kontroll med arbeidet til annet personell med tilsyns- eller lederoppgaver, har fullmakt til å foreta ansettelser og oppsigelser og til å utøve diskresjonær myndighet over driften av foretaket i sin alminnelighet. Denne kategorien omfatter ikke overordnet personell i første linje, med mindre de ansatte under vedkommendes tilsyn er frie yrkesutøvere; den omfatter heller ikke ansatte som i hovedsak utøver oppgaver som er nødvendige av hensyn til tjenesteytingen.</p> <p>OVERORDNET PERSONELL: Personer som administrerer foretaket og fastsetter foretakets mål og kurs, har stor beslutningsfrihet og er underlagt bare generelt tilsyn og generelle instruksjoner fra foretakets ledere, styret eller aksjeeiere. Overordnet personell</p>		

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
	<p>utøver ikke funksjoner direkte forbundet med foretakets tjenesteyting.</p> <p>SPESIALISTER: Personer som arbeider i en organisasjon, har kunnskaper på høyt nivå og lang erfaring og er i besittelse av fortrolige opplysninger om foretakets tjenester, forskning, utstyr, teknikker eller administrasjon.</p> <p>c) Montører og vedlikeholdere: Kvalifiserte spesialister med tekniske kunnskaper som er avgjørende for å oppfylle selgerens kontrakt-festede forpliktelser eller for å lære opp arbeidstakere, er ansatt i et foretak som er hjemmehørende utenfor Panama og ikke har kommersiell tilstedeværelse i landet, og utfører tjenester av typen montering eller vedlikehold av maskiner og industrielt utstyr. Tjenesteytingen skal skje mot en fast godtgjørelse eller på grunnlag av en kontrakt (kontrakt om montering/vedlikehold) inngått mellom produsenten av maskinene eller utstyret og eieren av maskinene eller utstyret, idet begge er foretak (tjenesteyting i forbindelse med foretak nevnt i CPC 872 er unntatt). Oppholdets varighet er begrenset til 90 dager²).</p> <p>Ubundet for egentlige profesjonstjenester og for tjenester i tilknytning til sektorer omfattet av denne bindingslisten, med unntak av sektorer spesifisert i avsnitt 1.A. YRKESTJENESTER.</p>		

² Omfatter ikke tjenester som ytes av frie yrkesutøvere (profesjonsutøvere), som i henhold til panamansk lovgivning skal være panamanske borgere.

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
DEL II. SEKTORSPEISIFIKKE FORPLIKTELSER			
1. FORRETNINGSTJENESTER A. <u>Yrkestjenester</u> a) Juridiske tjenester - Gjelder bare: rettshjelp i folkerett (ikke panamansk rett) og i lovgivningen i den jurisdiksjon der tjenesteyteren er kvalifisert som advokat. Omfatter ikke møterett for domstoler, forvaltnings-, retts-, skipsfarts- eller voldgiftsmyndigheter i Panama, eller utarbeiding av rettslige dokumenter (del av CPC 861) b) Regnskaps-, revisjons- og bokføringstjenester (CPC 862)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I. 1) Ubundet 2) Ingen 3) Panamanske juridiske personer kan inngå avtale om å utvide sine brevhoder og skilt med navnet til foretak og juridiske eller fysiske personer engasjert i tjenester ytet av en revisor/regnskapsfører som er autorisert i sitt opprinnelsesland, eller i internasjonalt samarbeid om yting av offentlige regnskaps- og revisjonstjenester. Profesjonshandlinger som krever offentlig sertifisering, kan utføres bare av offentlig autoriserte panamanske revisorer. Profesjonssammenslutninger er ubundet. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I. 1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen, med unntak av at tillatelse til å yte tjenester er underlagt nasjonale vilkår. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
d) Arkitekttjenester (CPC 8671)	1) Bare foretak registrert ved <i>Technical Board</i> kan yte arkitekttjenester i Panama. For å kunne registrere seg må foretak være regi-	1) Ingen	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
	<p>strert i foretaksregisteret i Panama, og ansatte med ansvar for å yte tjenestene må være kvalifisert for å yte slike tjenester i Panama. <i>Technical Board</i> kan gi tillatelse til en fysisk person fra en EFTA-stat som er godkjent for å yte arkitekttjenester i en jurisdiksjon som tillater panamanske borgere å yte slike tjenester, med forbehold for de samme begrensninger.</p> <p>2) Ingen</p> <p>3) Ingen, bortsett fra at personene som er ansvarlige for arkitektarbeid, må være frie yrkesutøvere godkjent i Panama. <i>Technical Board</i> kan gi tillatelse til en fysisk person fra en EFTA-stat som er godkjent for å yte arkitekttjenester i en jurisdiksjon som tillater panamanske borgere å yte slike tjenester, med forbehold for de samme begrensninger.</p> <p>4) Innleie av en fri yrkesutøver fra en EFTA-stat på området arkitektur for formål avgrenset til dette fagområdet kan tillates forutsatt at <i>Engineering and Architecture Technical Council</i> kan dokumentere at det ikke finnes panamanske frie yrkesutøvere som kan yte slike tjenester. Dersom en fri yrkesutøver fra en EFTA-stat leies inn for mer enn tolv måneder, må innleier ansette en panamansk fri yrkesutøver for å gi denne nødvendig opplæring slik at han kan erstatte utlendingen når sistnevntes kontrakt utløper. Tillatelser til innleie av spesialister fra EFTA-stater for mindre enn tolv måneder kan ikke forlenges.</p>	<p>2) Ingen</p> <p>3) Ingen</p> <p>4) Ubundet</p>	
e) Ingeniørtjenester (CPC 8672)	1) Bare foretak registrert ved <i>Technical Board</i> kan yte ingeniørtjenester i Panama. For å kunne registrere seg må foretaket være registrert i foretaksregisteret i Panama, og ansatte med ansvar for å yte tjenestene, må være kvalifisert til å yte ingeniørtjenester i	1) Ingen	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
	<p>Panama. <i>Technical Board</i> kan gi tillatelse til en fysisk person fra en EFTA-stat som er godkjent for å yte ingeniørtjenester i en jurisdiksjon som tillater panamanske borgere å yte slike tjenester, med forbehold for de samme begrensninger.</p> <p>2) Ingen</p> <p>3) Ingen, bortsett fra at personene som er ansvarlige for ingeniørarbeid, må være frie yrkesutøvere godkjent i Panama. <i>Technical Board</i> kan gi tillatelse til en fysisk person fra en EFTA-stat som er godkjent for å yte ingeniørtjenester i en jurisdiksjon som tillater panamanske borgere å yte slike tjenester, med forbehold for de samme begrensninger.</p> <p>4) Innleie av en fri yrkesutøver fra en EFTA-stat på området ingeniørarbeid for formål avgrenset til dette fagområdet kan tillates forutsatt at <i>Engineering and Architecture Technical Council</i> kan dokumentere at det ikke finnes panamanske frie yrkesutøvere som kan yte slike tjenester. Dersom en utenlandsk profesjonsutøver er innleid for mer enn tolv måneder, må innleier ansette en panamansk fri yrkesutøver for å gi denne nødvendig opplæring slik at han kan erstatte utlendingen når sistnevntes kontrakt utløper. Tillatelser til innleie av utenlandske spesialister for mindre enn tolv måneder kan ikke forlenges.</p>	<p>2) Ingen</p> <p>3) Ingen</p> <p>4) Ubundet</p>	
f) Integreerte ingeniørtjenester (CPC 8673)	1) Bare foretak registrert ved <i>Technical Board</i> kan yte ingeniørtjenester i Panama. For å kunne registrere seg må foretak være registrert i foretaksregisteret i Panama, og ansatte med ansvar for å yte tjenestene må være kvalifisert til å yte integrerte	1) Ingen	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
	<p>ingeniørtjenester i Panama. <i>Technical Board</i> kan gi tillatelse til en fysisk person fra en EFTA-stat som er godkjent for å yte integrerte ingeniørtjenester i en jurisdiksjon som tillater panamanske borgere å yte slike tjenester, med forbehold for de samme begrensninger.</p> <p>2) Ingen</p> <p>3) Ingen, bortsett fra at personer som er ansvarlige for integrert ingeniørarbeid må være frie yrkesutøvere godkjent i Panama. <i>Technical Board</i> kan gi tillatelse til en fysisk person fra en EFTA-stat som er godkjent for å yte integrerte ingeniørtjenester i en jurisdiksjon som tillater panamanske borgere å yte slike tjenester, med forbehold for de samme begrensninger.</p> <p>4) Innleie av en fri yrkesutøver fra en EFTA-stat på området integrert ingeniørarbeid for formål avgrenset til dette fagområdet kan tillates forutsatt at <i>Engineering and Architecture Technical Council</i> kan dokumentere at det ikke finnes panamanske frie yrkesutøvere som kan yte slike tjenester. Dersom en utenlandsk fri yrkesutøver leies inn for mer enn tolv måneder, må innleier ansette en panamansk fri yrkesutøver for å gi denne nødvendig opplæring slik at han erstatter utlendingen når sistnevntes kontrakt utløper. Tillatelser til innleie av utenlandske spesialister for mindre enn tolv måneder kan ikke forlenges.</p>	<p>2) Ingen</p> <p>3) Ingen</p> <p>4) Ubundet</p>	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
g) Byplanlegging og landskapsarkitekt tjenester (CPC 8674)	<p>1) Bare foretak registrert ved <i>Technical Board</i> kan yte arkitekt tjenester i Panama. For å kunne registrere seg må foretak være registrert i foretaksregisteret i Panama, og ansatte med ansvar for å yte tjenestene må være godkjent for å yte slike tjenester i Panama. <i>Technical Board</i> kan gi tillatelse til en fysisk person fra en EFTA-stat som er godkjent for å yte arkitekt tjenester i en jurisdiksjon som tillater panamanske borgere å yte slike tjenester, med forbehold for de samme begrensninger.</p> <p>2) Ingen</p> <p>3) Ingen, bortsett fra at personer som er ansvarlige for arkitektarbeid må være frie yrkesutøvere godkjent i Panama. <i>Technical Board</i> kan gi tillatelse til en fysisk person fra en EFTA-stat som er godkjent for å yte arkitekt tjenester i en jurisdiksjon som tillater panamanske borgere å yte slike tjenester, med forbehold for de samme begrensninger.</p> <p>4) Innleie av en fri yrkesutøver fra en EFTA-stat på området arkitektur for formål avgrenset til dette fagområdet kan tillates forutsatt at <i>Engineering and Architecture Technical Council</i> kan dokumentere at det ikke finnes panamanske frie yrkesutøvere som kan yte slike tjenester. Dersom en fri yrkesutøver fra en EFTA-stat leies inn for mer enn tolv måneder, må innleier ansette en panamansk fri yrkesutøver for å gi denne nødvendig opplæring slik at han kan erstatte utlendingen når sistnevntes kontrakt utløper. Tillatelser til innleie av spesialister fra EFTA-stater for mindre enn tolv måneder kan ikke forlenges.</p>	<p>1) Ingen</p> <p>2) Ingen</p> <p>3) Ingen</p> <p>4) Ubundet</p>	
h) Medisinske- og tannmedisinske tjenester	<p>1) Ubundet</p> <p>2) Ingen</p>	<p>1) Ubundet</p> <p>2) Ingen</p>	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
(herunder psykologer), (CPC 9312 og del av CPC 85201)	3) Ingen, bortsett fra at autorisasjon (<i>idoneidad</i>) til å yte tjenesten er underlagt nasjonale krav. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
i) Veterinærtjenester (CPC 932)	1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen, bortsett fra at autorisasjon (<i>idoneidad</i>) til å yte tjenesten er underlagt nasjonale krav. 4) Ubundet	1) Ubundet 2) Ingen 3) Veterinærer som har autorisasjon (<i>idoneidad</i>), vil ha fortrinnsrett til fagtekniske lederstillinger hos juridiske personer som driver veterinærvirksomhet. 4) Ubundet	
B. <u>Datatjenester og tilhørende tjenester</u>			
a) Konsulenttjenester i tilknytning til installasjon av maskinvare (CPC 841)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen. Omfatter ikke detaljsalg av maskinvare. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
b) Tilpasning av programvare (CPC 842)			
c) Databehandlingstjenester Gjelder bare: klargjøring av inndata; databehandling; tidsdelingstjenester (CPC 84310, 84320, 84330)			
d) Databasetjenester (CPC 844)			
e) Vedlikehold og reparasjon av maskinvare (CPC 845)			

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
C. <u>Forsknings- og utviklings-tjenester</u>			
a) FoU-tjenester innen naturvitenskap (CPC 851)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
b) FoU-tjenester innen samfunnsvitenskapelige og humanistiske felt (CPC 852 unntatt psykologtjenester)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
c) Tverrfaglige FoU-tjenester (CPC 853)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
E. <u>Leie- og leasingtjenester uten operatør</u>			
a) I tilknytning til skip (CPC 83103)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet med hensyn til skipsmannskaper og nøkkelpersonell ansatt i forbindelse med kommersiell tilstedeværelse, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet med hensyn til skipsmannskaper og nøkkelpersonell ansatt i forbindelse med kommersiell tilstedeværelse, unntatt som angitt i del I.	
b) I tilknytning til luftfartøyer (CCP 83104)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
c) I tilknytning til annet transportmaterieill. Gjelder bare: Leie av biler uten sjåfør (CPC 83101)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
d) I tilknytning til annet maskineri og utstyr (CPC 83106, 83107, 83108)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
e) I tilknytning til personlige effekter og innbo og løsøre (CPC 832)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
F. <u>Andre forretningstjenester</u>	Økonomisk virksomhet eller tjenester som anses for å være offentlig tjenesteyting eller offentlig virksomhet i forsyningssektoren, kan være omfattet av et offentlig monopol eller av eneretter tildelt fysiske personer eller offentlig- eller privateide juridiske personer. Hoveddelen av kapitalen i et privateid foretak som er involvert i offentlig tjenesteyting og driver virksomhet i Panama, skal være eid av en panamansk person, men mindre noe annet er fastsatt i nasjonal lovgivning.		
a) Reklametjenester (CPC 871)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ubundet 2) Ubundet 3) Ubundet 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
b) Markedsundersøkelser og meningsmålingstjenester (CPC 864)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
c) Ledelse og administrative tjenester (CPC 865)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
d) Konsulenttjenester i tilknytning til ledelse og administrasjon (CPC 866)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
e) Teknisk testing og analyse-tjenester (CPC 8676)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
f) Tjenester innenfor landbruk, jakt og skogbruk (del av CPC 881). Unntatt landbruks-maskiner med operatører, innhøsting og tilhørende tjenester og kontraktsinngåelse med arbeidskraft	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
g) Tjenester innenfor fiske (CPC 882)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ubundet 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ubundet 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
h) Tjenester innenfor bergverk (CPC 883)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
i) Tjenester innenfor produksjon (CPC 884 + 885) unntatt 88442	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
k) Arbeidsformidling	1) Ingen	1) Ingen	
k) 1. Lederutvelgelse og lederrekruttering (CPC 87201)	2) Ingen	2) Ingen	
k) 2. Arbeidsformidling (CPC 87202)	3) Ingen	3) Ingen	
	4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
k) 3. Rekruttering av kontorpersonell i støttefunksjoner (CPC 87203)	1) Ingen	1) Ingen	
	2) Ingen	2) Ingen	
	3) Ingen	3) Ingen	
	4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
k) 4. Modellbyrå tjenester (CPC 87209)	1) Ingen	1) Ingen	
	2) Ingen	2) Ingen	
	3) Ingen	3) Ingen	
	4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
m) Tilhørende vitenskapelige- og tekniske rådgivningstjenester	1) Ingen	1) Ingen	
m) 1. Geologi, geofysikk og andre vitenskapelige prospekterings-tjenester (CPC 86751)	2) Ingen	2) Ingen	
	3) Ingen, bortsett fra at ingeniører må ha godkjenning i Panama	3) Ingen	
	4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
m) 2. Underjordisk topografi (CPC86752)			
m) 3. Overflatetopografi (CPC 86753)			
o) Bygningsrenhold (CPC 874)	1) Ingen	1) Ingen	
	2) Ingen	2) Ingen	
	3) Ingen	3) Ingen	
	4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
p) Fotograferingsvirksomhet (CPC 875)	1) Ingen	1) Ingen	
	2) Ingen	2) Ingen	
	3) Ingen	3) Ingen	
	4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
r) Trykking og publisering (CPC 88442)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen, bortsett fra at foretak som produserer trykte publikasjoner som er en del av Panamas massemedia, slik som aviser eller magasiner, må være heleid (direkte eller indirekte) av en panamansk borger, og ledelsen (herunder utgivere, sjefredaktører, visedirektører og assisterende ledere) må være panamanske borgere. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
s) Kongress- og messetjenester (del av CPC 87909)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
t) Andre			
t) 1. Kredittopplysningstjenester (CPC 87901)	1) Ubundet 2) Ubundet 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ubundet 2) Ubundet 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
t) 2. Telefonsvarertjenester (87903)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
t) 3. Oversettelse og tolketjenester (CPC 87905) unntatt statsautoriserte translatører og tolker	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
t) 5. Kopieringstjenester. Omfatter ikke trykking (CPC 87904)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
2. KOMMUNIKASJONS-TJENESTER	Økonomisk virksomhet eller tjenester som anses for å være offentlig tjenesteyting eller offentlig virksomhet i forsyningssektoren, kan være omfattet av et offentlig monopol eller av eneretter tildelt fysiske personer eller offentlig- eller privateide juridiske personer. Hoveddelen av kapitalen i et privat foretak som er involvert i offentlig tjenesteyting og driver virksomhet i Panama, skal være eid av en panamansk person, men mindre noe annet er fastsatt i nasjonal lovgivning.		
B. Kurertjenester - ekspresslevering (del av CPC 7512) ⁽³⁾	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ubundet 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	

⁽³⁾ Ekspresslevering omfatter ikke i) lufttransporttjenester, ii) tjenesteyting ved utøvelse av statsmyndighet eller iii) sjøtransporttjenester.

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
<p>C. <u>Teletjenester</u></p> <p>For formålet i forpliktelsene under er teletjenester å forstå som overføring av signaler som mottas ved hjelp av elektromagnetiske midler av enhver art, herunder fotoniske⁽⁴⁾ unntatt kringkasting⁽⁵⁾.</p>			
<p><u>Offentlige teletjenester</u></p> <p>a) Taletelefoni (CPC 7521)</p> <p>b) Pakkesvitsjet dataoverføring (del av CPC 7523)</p> <p>c) Linjesvitsjet dataoverføring (del av CPC 7523)</p> <p>d) Telekstjenester (del av CPC 7523)</p> <p>e) Telegrafitjenester (CPC 7522)</p> <p>f) Telefakstjenester (del av CPC 7521+7529)</p> <p>g) Leide samband (del av CPC 7522+7523)</p>	<p>1) Ubundet</p> <p>2) Ingen</p> <p>3) Mobiltelefonitjenester leveres utelukkende av fire operatører som er tildelt konsesjon av staten.</p> <p>4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.</p>	<p>1) Ingen</p> <p>2) Ingen</p> <p>3) Ingen, bortsett fra at foretak som direkte eller indirekte er eid eller kontrollert av en fremmed stat, eller som en fremmed stat er deltaker i, ikke kan yte teletjenester på panamansk territorium.</p> <p>4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.</p>	<p>Panama påtar seg tilleggsforpliktelser som fastsatt i tilleggsdokument I til denne bindingslisten.</p>

⁴ Sektoren for teletjenester omfatter ikke økonomisk virksomhet som går ut på å levere innhold.

⁵ Kringkasting defineres som en ubrutt kjede av overføringer som kreves for distribusjon av signaler for TV- og radioprogrammer til allmennheten, men omfatter ikke forbindelser for innsamling av innhold mellom operatører.

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
<u>Verdiøkende teletjenester</u>			
h) Elektronisk post (del av CPC 7523)	1) Ingen	1) Ingen	
i) Talepost (del av CPC 7523)	2) Ingen	2) Ingen	
j) Nettbaserte informasjons-tjenester, databasesøking og gjenfinning (del av CPC 7523)	3) Ingen	3) Ingen, bortsett fra at et foretak som direkte eller indirekte er eid eller kontrollert av en fremmed stat, eller som en fremmed stat er deltaker i, ikke kan yte teletjenester på panamansk territorium.	
k) Elektronisk datautveksling (EDI) (del av CPC 7523)	4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
l) Utvidede/verdiøkende telefaks-tjenester (herunder lagring og gjenfinning)(del av CPC 7523)			
m) Kode- og protokollkonvertering			
n) Nettbasert informasjons- og/eller databehandling (herunder transaksjonsbehandling) (del av CPC 843)			
o) Annet			

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
<p>D. <u>Audiovisuelle tjenester</u></p> <p>a) Film- og videoproduksjon og engrosdistribusjon (CPC 96112)</p> <p>b) Filmfremvisning (CPC 96121), og</p> <p>c) Radio- og fjernsynstjenester (CPC 9613). Gjelder bare: ordninger for å vise og sortere audiovisuelle produksjoner fra EFTA-statene, forutsatt at mediet for å vise produksjonene er begrenset til panamanske tjenesteytere.</p> <p>d) Lydopptak</p>	<p>1) Ingen</p> <p>2) Ingen</p> <p>3) Ingen</p> <p>4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.</p>	<p>1) Ingen</p> <p>2) Ingen</p> <p>3) Ingen</p> <p>4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.</p>	
<p>3. BYGG OG ANDRE RELATERTE INGENIØR-TJENESTER</p> <p>A. <u>Generell konstruksjon</u> (CPC 512)</p>	<p>1) Ubundet*</p> <p>2) Ingen</p> <p>3) Ingen, bortsett fra at personer som er ansvarlige for ingeniør- og arkitektarbeider må være frie yrkesutøvere på området og være godkjent i Panama.</p> <p>4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.</p>	<p>1) Ubundet*</p> <p>2) Ingen</p> <p>3) Ubundet</p> <p>4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.</p>	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
B. <u>Generelt ingeniørarbeid</u> (CPC 513)	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ingen, bortsett fra at personer som er ansvarlige for ingeniør- og arkitektarbeider, må være frie yrkesutøvere på området og være godkjent i Panama. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ubundet 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
C. <u>Installasjon og montering</u> (CPC 514 og 516)	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ingen, bortsett fra at personer som er ansvarlige for ingeniør- og arkitektarbeider må være frie yrkesutøvere på området og være godkjent i Panama. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ubundet 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
D. <u>Byggferdigstillelse</u> (CPC 517)	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ingen, bortsett fra at personer som er ansvarlige for ingeniør- og arkitektarbeider må være frie yrkesutøvere på området og være godkjent i Panama. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ubundet 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
4. <u>DISTRIBUSJONSTJENESTER</u> (unntatt distribusjon av våpen, ammunisjon, eksplosiver og annet krigsmateriell)			
A. <u>Kommisjonsagenttjenester</u> (CPC 621)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
B. <u>Grossistforretninger</u> (CPC 622)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
D. <u>Franchising</u> (CPC 8929)	1) Ingen, bortsett fra at tjenester som franchisevirksomheten yter på detaljnivå, kan ytes bare av panamanske borgere. 2) Ingen 3) Ingen, bortsett fra at tjenester som franchisevirksomheten yter på detaljnivå, kan ytes bare av panamanske borgere. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
5. UTDANNINGSTJENESTER	Panamanske myndigheter kan gripe inn overfor private utdanningsinstitusjoner for å sikre oppfyllelse av nasjonale mål og samfunns mål med hensyn til barns og unges utdanning samt deres intellektuelle og moralske opplæring, samfunnsopplysning og fysiske fostring. Panama forbeholder seg rett til å vedta eller opprettholde tiltak for et offentlig formål som offentlig utdanning.		
A. <u>Tjenester innenfor grunnskolens barnetrinn og ungdomstrinn</u> (CPC 921)	1) Ingen 2) Ingen 3) Utdanningsinstitusjoner må godkjennes av Undervisningsministeriet og er underlagt ministeriets kontroll. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ubundet 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
B. <u>Tjenester innenfor videregående opplæring</u> (CPC 922)	1) Ingen 2) Ingen 3) Utdanningsinstitusjoner må godkjennes av Undervisningsministeriet og er underlagt ministeriets kontroll. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ubundet 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I. I tillegg skal undervisning i Panamas historie og i samfunnskunnskap forestås av panamanere.	
C. <u>Tjenester innenfor høyere utdanning</u> (CPC 923)	1) Ingen 2) Ingen 3) Institusjoner som tilbyr høyere utdanning, må godkjennes av Undervisningsministeriet	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
	og er underlagt Universidad de Panamas kontroll. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
C. <u>Voksenopplæring</u> (CPC 924)	1) Ingen 2) Ingen 3) Utdanningsinstitusjonen må godkjennes av Undervisningsministeriet og er underlagt Universidad de Panamas kontroll. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
D. <u>Andre utdanningstjenester</u> (CPC 929)	1) Ingen 2) Ingen 3) Utdanningsinstitusjonen må godkjennes av Undervisningsministeriet og er underlagt ministeriets kontroll. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
6. MILJØTJENESTER	Økonomisk virksomhet eller tjenester som anses for å være offentlig tjenesteyting eller offentlig virksomhet i forsyningssektoren, kan være omfattet av et offentlig monopol eller av eneretter tildelt fysiske personer eller offentlig- eller privateide juridiske personer. Hoveddelen av kapitalen i et privat foretak som er involvert i offentlig tjenesteyting og driver virksomhet i Panama, skal være eid av en panamansk person, men mindre noe annet er fastsatt i nasjonal lovgivning.		
D. Gjelder bare: Rensing av eksos; støybekjempelse (CPC 94040 og 94050). Forpliktelser skal være begrenset til følgende oppgaver: Utføring og installasjon av nye eller eksisterende rensesystemer, avhjelpings-, forebyggings- og overvåkingstjenester; konsulent-tjenester på områder som nevnt.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
E. Natur- og landskapsvern (del av CPC 94060) Gjelder bare: Tjenester for gjennomføring av studier av forholdet mellom miljø og klima, herunder tjenester for evaluering av naturkatastrofer og begrensning av konsekvensene av slike katastrofer.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ubundet 2) Ingen 3) Ubundet 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
7. FINANSIELLE TJENESTER Andre horisontale forpliktelser som er spesifikke for finansielle tjenester	(4) Ubundet for personer som selger tjenester, samt for meglere og aksjemeglere		
A. <u>Forsikringsvirksomhet og forsikringsrelaterte tjenester</u> i) Direkte forsikring aa) Livsforsikring	1) Personer som bor i Republikken Panama, må forsikre alt de eier, og personer som befinner seg i Panama, må tegne forsikring i forsikringsforetak som har tillatelse til å drive virksomhet i Panama. Forsikrings-tilsynet (<i>Superintendency of Insurance and Reinsurance</i>) kan, etter å ha fått bekreftet at forsikring ikke kan tegnes i et foretak som har tillatelse til å drive i Panama, gi tillatelse til å tegne forsikring i en EFTA-stat og registrere tillatelsen i det relevante registeret. 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
bb) Skadeforsikringstjenester, unntatt transportforsikring	1) Personer som bor i Republikken Panama, må forsikre alt de eier, og personer som befinner seg i Panama, må tegne forsikring i forsikringsforetak som har tillatelse til å drive virksomhet i Panama. Forsikringstilsynet (<i>Superintendency of Insurance and Reinsurance</i>) kan, etter å ha fått bekreftet at forsikring ikke kan tegnes i et foretak som har tillatelse til å drive i Panama, gi tillatelse til å tegne forsikring i en EFTA-stat og registrere tillatelsen i det relevante registeret. 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
- Transportforsikring (CPC 81293)	1) Ingen med hensyn til sjøtransport og kommersiell lufttransport og oppskyting av, og befordring med, romfartøy (herunder satellitter) for et eller flere av følgende dekningsområder: varer under transport, transportmiddelet som frakter varene, og ansvar som oppstår i denne forbindelse; varer i internasjonal transitt ⁽⁶⁾ . 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
ii) Gjenforsikring og retrocesjon (CPC 81299)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen, bortsett fra at forsikringsforetak som har tillatelse til å drive virksomhet, må utpeke minst to alminnelige fullmektiger. Begge må være fysiske personer bosatt i Panama, og minst én av dem må være panamansk borger. 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	

⁽⁶⁾ Med forbehold for registreringskrav.

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
iii) Forsikringsformidling, som meglervirksomhet og agentur	1) Ubundet 2) Ingen 3) Ubundet 4) Ubundet	1) Ubundet 2) Ingen 3) Ubundet 4) Ubundet	
iv) Hjelpetjenester innen forsikring (gjelder bare aktuar-tjenester og skadeoppgjørstjenester) (CPC 81403 og 81404)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
B. <u>Bankvirksomhet og andre finansielle tjenester (unntatt forsikring, finansforetak og sparebanker)</u>	<p>Filialer av utenlandske banker må utpeke minst to alminnelige fullmektiger. Begge må være fysiske personer bosatt i Panama, og minst én av dem må være panamansk borger.</p> <p>Administrerende direktør, viseadministrerende direktør og leder og nestleder i styret for en <i>Caja de Ahorros</i> må være panamanske borgere av fødsel eller være blitt det ved naturalisering; de må ha bodd i Panama i minst ti år.</p> <p>Administrerende direktør, den rettslige representanten og styreleder i <i>Banco Nacional de Panama</i> må være panamanske borgere.</p>		
v) Mottak fra allmennheten av innskudd og andre midler som skal tilbakebetales (CPC 81115-81119)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
vi) Alle typer utlånsvirksomhet, herunder forbrukerkreditt, pantelån, faktoring og finansiering av forretnings-transaksjoner (CPC 8113)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
vii) Finansiell leasing med opsjon til å kjøpe (Gjelder bare: løssøre) (CPC 8112)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
viii) Alle betalings- og pengeoverføringstjenester, herunder kreditt-, betalings- og debetkort, reisesjekker og bankremisser (omfatter ikke lokale overføringstjenester)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
ix) Garantier (bankgarantier) og forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
x) Handel for egen eller for kunders regning, på børs, utenom børs eller på annen måte, med: <ul style="list-style-type: none"> - pengemarkedsinstrumenter (herunder sjekker, vekslere, innskuddsbevis), - utenlandsk valuta, - avledede produkter, herunder men ikke begrenset til, terminkontrakter (<i>futures</i>) og opsjoner, - valuta- og renteinstrumenter, herunder produkter som avtaler om rente- og valutabytte (<i>swaps</i>) og fremtidige renteavtaler, - omsettelige verdipapirer, - andre omsettelige instrumenter og finansielle eiendeler, herunder umyntet gull. - 	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ubundet 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
xi) Deltakelse i utstedelse av alle typer verdipapirer, herunder fulltegningsgarantier (Omfatter ikke agenter)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
xii) Pengemegling	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
xiii) Formuesforvaltning, som kontant- eller porteføljeforvaltning, alle former for forvaltning av kollektive investeringer, pensjonsfondforvaltning og forvarings-, deponerings- og til-litsmannstjenester	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
xiv) Oppgjørs- og avregnings-tjenester for finansielle fordringer, herunder verdi-papirer og avledede produkter	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
xv) Formidling og overføring av finansiell informasjon samt databehandling av finansiell informasjon og tilknyttet programvare fra ytere av andre finansielle tjenester	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
xvi) Rådgivnings- og mellommanns- virksomhet samt andre finansielle hjelpetjenester i tilknytning til de virksomheter som er oppført i v) til xv), herunder kredittopplysning og kredittvurdering, undersøkelser og rådgivning vedrørende investeringer og porteføljer, rådgivning om oppkjøp og om restrukturering av foretak og foretaksstrategi.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
8. HELSERELATERTE OG SOSIALE TJENESTER (unntatt de som er oppført på listen under 1.A.h-j i dokument GNS/W/120) (bare helfinansierte tjenester)	Panama forbeholder seg rett til å vedta eller opprettholde tiltak i tilknytning til følgende tjenester, forutsatt at de er sosiale tjenester etablert eller opprettholdt for et offentlig formål.		
A. <u>Sykehus tjenester (CPC 9311)</u>	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
B. <u>Andre helsetjenester</u>			
a) <u>Ambulansetjenester (CPC 93192)</u>	1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
b) <u>Tjenester utført av behandlings- institusjoner, unntatt sykehus- tjenester (CPC 93193)</u>	1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
9. TURISME OG REISELIVS-TJENESTER			
A. <u>Hoteller og restauranter (herunder catering)</u> (CPC 641, 642 og 643)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ubundet*, men ingen for cateringtjenester. 2) Ingen 3) Det gis ikke bevilling til å drive bar (herunder restauranter og skjenkesteder som har som hovedaktivitet å selge brennevin for konsum i lokalet) i noe område av Panama når antallet eksisterende barer i samme område utgjør mer enn én per tusen innbyggere i henhold til siste offisielle folketelling. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ubundet*, men ingen for cateringtjenester. 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I. 	
B. <u>Reisebyrå- og turoperatørtjenester</u> (CPC 7471)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I. 	
C. <u>Turistguidetjenester</u> (CPC 7472)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I. 	
10. TJENESTER FOR FRITID, KULTUR OG SPORT (unntatt audiovisuelle tjenester)			
A. <u>Underholdningstjenester (herunder teater, levende musikk og sirkus)</u> (CPC 9619)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ubundet 2) Ingen 3) Ubundet 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ubundet 2) Ingen 3) Ubundet 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I. 	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
B. <u>Nyhetsbyrå tjenester (CPC 962)</u>	1) Ingen 2) Ingen 3) Foretak som produserer trykte publikasjoner som er en del av Panamas massemedia, slik som aviser eller magasiner, må være heleid (direkte eller indirekte) av en panamansk borger, og ledelsen (herunder utgivere, sjefredaktører, visedirektører og assisterende ledere) må være panamanske borgere. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
D. <u>Sportstjenester (CPC 9641)</u>	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
E. <u>Tjenester i tilknytning til fritidsparker og strender (CPC 96491)</u>	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
11. TRANSPORTTJENESTER	Økonomisk virksomhet eller tjenester som anses for å være offentlig tjenesteyting eller offentlig virksomhet i forsyningssektoren, kan være omfattet av et offentlig monopol eller av eneretter tildelt fysiske personer eller offentlig- eller privateide juridiske personer. Hoveddelen av kapitalen i et privat foretak som er involvert i offentlig tjenesteyting og driver virksomhet i Panama, skal være eid av en panamansk person, men mindre noe annet er fastsatt i nasjonal lovgivning.		
A. <u>Sjøtransport</u> ⁽⁷⁾ - Internasjonal transport (gods og passasjerer) (CPC 7211 og 7212) - Leie av skip med mannskap (CPC 7213) - Maritim slepe- og bukseringsvirksomhet (CPC 7214) unntatt kabotasje (1) ⁽⁸⁾ - Vedlikehold og reparasjon av skip (CPC 8868)	1) Ingen, men ubundet for slepe- og bukseringstjenester 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet med hensyn til skipsmannskaper og nøkkelpersonell ansatt i forbindelse med kommersiell tilstedeværelse, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen, men ubundet for slepe- og bukseringstjenester. 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet med hensyn til skipsmannskaper og nøkkelpersonell ansatt i forbindelse med kommersiell tilstedeværelse, unntatt som angitt i del I.	Følgende havnetjenester gjøres tilgjengelige for tilbydere av internasjonale sjøtransporttjenester på likebehandlende vilkår: 1. Lostjenester 2. Slepe- og taubåtassistanse 3. Provisianering og bunkring av drivstoff og vann 4. Avfalls- og ballasthåndtering 5. Havnekapteintjenester 6. Navigasjonshjelpemidler 7. Landbaserte driftstjenester som er avgjørende for drift av skip, herunder kommunikasjoner, vann og elektrisitet 8. Anlegg og utstyr for nødreparasjoner 9. Tjenester i tilknytning til oppankring, kaiplass og fortøyning Dersom vei-, jernbane-, og kystskipsfartstjenester samt tilknyttede tjenester ikke er fullt ut dek-

⁽⁷⁾ Se tilleggsdokument II, «Merknader til sjøtransport»

⁽⁸⁾ Tilbydere av internasjonale sjøtransporttjenester hjemmehørende i en annen avtalepart kan drive virksomhet mellom havner i Panama når formålet er håndtering av egen internasjonal last før den lastes i container, samt omlasting og videretransport av egen internasjonal last.

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
			ket av denne bindingslisten, skal en multimodal transportør ha anledning til å leie eller befrakte lastebiler, jernbanevogner og lignende materiell, for å kunne videretransportere internasjonale laster som kommer sjøveien, eller ha tilgang til og adgang til å bruke slik transport for å kunne tilby multimodale transport-tjenester.
<p>Innenriks godstransport (del av CPC 7212), begrenset til følgende tjenester:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tilbringertjenester i tilknytning til internasjonale laster - Transport av tomme containere for internasjonal handel - Sjøtransport knyttet til petroleumsleting og petroleumsutvinning til havs - Innenriks slepe- og buksering, inkludert ankerhåndtering, tilknyttet petroleumsleting og petroleumsutvinning til havs (del av CPC 7214) 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ubundet 2) Ingen 3) Skip må være registrert i Panama i samsvar med gjeldende lovgivning i Panama. Innføring i registeret krever at skipet fører panamansk flagg. Vedkommende myndighet kan avslå å registrere et skip av tekniske eller markedsstrategiske årsaker. 4) Ubundet <ol style="list-style-type: none"> 1) Ubundet 2) Ingen 3) Skip må være registrert i Panama i samsvar med gjeldende lovgivning i Panama. Innføring i registeret krever at skipet fører panamansk flagg. Vedkommende myndighet kan avslå å registrere et skip av tekniske eller markedsstrategiske årsaker. 4) Ubundet 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ubundet 2) Ingen 3) Skip må være registrert i Panama i samsvar med gjeldende lovgivning i Panama. Innføring i registeret krever at skipet fører panamansk flagg. 4) Ubundet <ol style="list-style-type: none"> 1) Ubundet 2) Ingen 3) Skip må være registrert i Panama i samsvar med gjeldende lovgivning i Panama. Innføring i registeret krever at skipet fører panamansk flagg. 4) Ubundet 	

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
C. <u>Lufttransporttjenester</u>			
d) Vedlikehold og reparasjon av luftfartøyer (CPC 8868)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
F. <u>Veitransport</u>			
b) Godstransport (CPC 7123)	1) Ubundet 2) Ingen 3) Tilbydere skal bruke kjøretøyer med nasjonale registreringsnumre. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ubundet 2) Ingen 3) Tilbydere skal bruke kjøretøyer med nasjonale registreringsnumre. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
H. <u>Støttetjenester for alle typer transport</u>			
H.1 <u>Støttetjenester for sjøtransport⁹⁾</u>			
- Håndtering av last (CPC 741) (som definert i nr. 3 i tilleggskildokument II)	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
- Lagrings- og lagertjenester (CPC 742)	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
- Tollklareringstjenester (som definert i nr. 4 i tilleggskildokument II)	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I. Meglere skal være panamanske borgere.	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	

⁹⁾ Se tilleggskildokument II, «Merknader til sjøtransport»

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
- Containerdepottjenester (som definert i nr. 5 i tilleggsdokument II)	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
- Skipsagenturtjenester (som definert i nr. 6 i tilleggsdokument II)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
- Spedisjonstjenester (som definert i nr. 7 i tilleggsdokument II)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
- Andre tilknyttede støttetjenester til transportvirksomhet (som definert i nr. 8 i tilleggsdokument II)	1) Ubundet, men ingen for tjenester forbundet med fakturakontroll og informasjon om fraktrater. 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ubundet, men ingen for tjenester forbundet med fakturakontroll og informasjon om fraktrater. 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
H.2 <u>Støttetjenester for jernbanetransport</u>			
a) Håndtering av last (del av CPC 741)	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.	
b) Lagrings- og lagertjenester (del av CPC 742)			

Ytelsesmåte: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
<p>H.3 <u>Støttetjenester for lufttransport</u></p> <p>a) Håndtering av last (del av CPC 741)</p> <p>b) Lagrings- og lagertjenester (del av CPC 742)</p> <p>c) Spedisjonstjenester (del av CPC 748)</p> <p>d) Annet. Salg og markedsføring.</p>	<p>1) Ubundet</p> <p>2) Ingen, unntatt håndtering av last.</p> <p>3) Bare en panamansk person med driftssted i Panama kan inneha driftstillatelse til å yte lufttransporttjenester i Panama. For å få tillatelsen nevnt i første ledd må et foretak i Panama godtgjøre for <i>Autoridad de Aeronáutica Civil</i> at en panamansk borger har en vesentlig eierandel i selskapet og har reell kontroll over det Minst 51 prosent av den tegnede og innbetalte kapitalen skal representere aksjer lydende på navn og være eid av en panamansk borger. Med hensyn til innenlandsk transport skal eierandelen nevnt i annet ledd være minst 60 prosent. Så lenge tillatelsen nevnt i første ledd er gyldig, må innehaveren opprettholde minimumsandelen pålagt panamanske borgere som nevnt i annet og tredje ledd.</p> <p>4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.</p>	<p>1) Ubundet</p> <p>2) Ingen, unntatt håndtering av las</p> <p>3) Bare en panamansk person med driftssted i Panama kan inneha driftstillatelse til å yte lufttransporttjenester i Panama. For å få tillatelsen nevnt i første ledd må et foretak i Panama godtgjøre for <i>Autoridad de Aeronáutica Civil</i> at en panamansk borger har en vesentlig eierandel i selskapet og har reell kontroll over det Minst 51 prosent av den tegnede og innbetalte kapitalen skal representere aksjer lydende på navn og være eid av en panamansk borger. Med hensyn til innenlandsk transport skal eierandelen nevnt i annet ledd være minst 60 prosent. Så lenge tillatelsen nevnt i første ledd er gyldig, må innehaveren opprettholde minimumsandelen pålagt panamanske borgere som nevnt i annet og tredje ledd.</p> <p>4) Ubundet, unntatt som angitt i del I.</p>	

TILLEGGSdokUMENT I

TILLEGGSFORPLIKTELSEr FOR TELEKOMMUNIKASJONER

Artikkel 1

Virkeområde og definisjoner

1. Følgende definisjoner og prinsipper gjelder for rammereglene for offentlige teletjenester:
2. I dette tilleggskdokumentet menes med:
 - a) «offentlige telekommunikasjonstjenester», enhver telekommunikasjonstjeneste som tilbys allmennheten i sin alminnelighet, og som typisk omfatter kundelevert informasjon sendt mellom to eller flere punkter uten at det skjer noen endring i informasjonens form eller innhold på veien mellom brukerne i hver ende; tjenesten omfatter ikke informasjonstjenester.
 - b) «offentlig telenett», offentlig telekommunikasjonsinfrastruktur som muliggjør telekommunikasjonstjenester mellom og blant to eller flere nærmere angitte termineringspunkter,
 - c) «reguleringsmyndighet», organet som har ansvaret for reguleringen av telekommunikasjoner med hensyn til spørsmål nevnt i dette tilleggskdokument,
 - d) «grunnleggende infrastruktur», funksjoner og innretninger i et offentlig telenett eller en offentlig telekommunikasjonstjeneste som:
 - i. utelukkende eller hovedsakelig stilles til rådighet av én eller et begrenset antall tjenesteytere, og
 - ii. verken økonomisk eller teknisk kan erstattes på en rimelig måte for å yte en tjeneste, og
 - e) «dominerende aktør», en tjenesteyter som har evnen til å påvirke vilkårene for deltakelse (med hensyn til pris og levering) i det aktuelle markedet for telekommunikasjonstjenester som et resultat av:
 - i. kontroll over grunnleggende funksjoner og innretninger, eller
 - ii. bruk av sin markedsposisjon.

Artikkel 2

Tiltak for å ivareta konkurransen

1. Det skal opprettholdes passende tiltak i den hensikt å hindre at tjenesteytere som alene eller sammen er en dominerende aktør, deltar i eller viderefører sin konkurransebegrensende praksis.
2. Konkurransbegrensende praksis som nevnt i nr. 1 omfatter særlig:
 - a) å delta i konkurransebegrensende kryss-subsidiering,
 - b) å utnytte opplysninger som er skaffet til veie fra konkurrenter, og som resulterer i en vridning av konkurransen, og
 - c) med hensyn til tekniske opplysninger om grunnleggende funksjoner og innretninger samt forretningsrelevante opplysninger som er nødvendige for å kunne tilby tjenester, å unnlate å gjøre slike opplysninger tilgjengelige for andre tjenesteytere i rett tid⁽¹⁰⁾.

Artikkel 3

Samtrafikk

1. Denne artikkel får anvendelse på sammenføring med tjenesteytere som tilbyr offentlige telenett eller offentlige telekommunikasjonstjenester slik at en tjenesteyters brukere kan kommunisere med en annen tjenesteyters brukere og får tilgang til tjenester som den andre tjenesteyteren tilbyr, når spesifikke forpliktelser gjelder.
2. Dersom tjenesteytere ikke er i stand til å løse tvister i forbindelse med forhandling om en samtrafikkavtale med en dominerende aktør innen rimelig tid, skal det påses at de kan henvende seg til et uavhengig innenlandsk organ, som reguleringsmyndigheten nevnt i artikkel 6, for innen et rimelig tidsrom å få løst tvister om passende vilkår, betingelser og takster for samtrafikk.

Artikkel 4

Leveringspliktige tjenester

1. Panama har rett til å definere forpliktelsene som landet ønsker å opprettholde for yting av leveringspliktige tjenester.
2. Disse forpliktelsene skal ikke anses som konkurransebegrensende i seg selv, forutsatt at de forvaltes på en måte som sikrer innsyn og likebehandling, og som er konkurransenøytral og ikke mer bebyrdende enn det som er nødvendig for den typen leveringspliktige tjenester Panama har definert.

⁽¹⁰⁾ Dette punktet får anvendelse uten hensyn til gjeldende lovgivning om fortrolig informasjon.

Artikkel 5

Tildeling av tillatelse og andre godkjenningsprosedyrer

1. Dersom det kreves lisens, konsesjon, tillatelse, registrering eller annen form for autorisasjon for å tilby en telekommunikasjonstjeneste, skal vedkommende myndighet i Panama gjøre følgende offentlig kjent:

- a) vilkår og betingelser, og
- b) tiden det vanligvis tar for å avgjøre en slik søknad.

2. Begrunnelsen for avslag på søknad om lisens, konsesjon, tillatelse, registrering eller annen form for autorisasjon skal på anmodning gjøre kjent for søkeren.

Artikkel 6

Reguleringsmyndighet

1. Reguleringsmyndigheten for telekommunikasjonstjenester skal være uavhengig av enhver tilbyder av offentlige telekommunikasjonstjenester og skal heller ikke være ansvarlig overfor tilbydere som nevnt.

2. Det skal påses at den panamanske reguleringsmyndighetens vedtak og fremgangsmåter er upartiske overfor alle markedsdeltakere.

3. Tilbydere som berøres av reguleringsmyndighetens vedtak skal i samsvar med landets lover og forskrifter kunne klage vedtaket inn for et forvaltningsorgan eller en rettsinstans som er uavhengig av enhver tilbyder.

Artikkel 7

Begrensede ressurser

Alle ordninger for tilordning og bruk av begrensede ressurser, herunder frekvenser, nummer og fremføringsrett, skal gjennomføres objektivt og rettidig og på en måte som sikrer innsyn og likebehandling. Aktuell status med hensyn til tilordnede frekvensbånd skal gjøres offentlig kjent⁽¹¹⁾.

⁽¹¹⁾ For formålet i denne artikkel er det underforstått at det ikke er påkrevd å offentliggjøre detaljert identifikasjon av frekvenser som er tilordnet særlig statlig bruk.

TILLEGGSDOKUMENT II

MERKNADER TIL SJØTRANSPORT

«**Internasjonal sjøtransport**» omfatter dør-til-dør-transport og multimodal transport, som er befordring av varer ved bruk av mer enn ett transportmiddel, og innbefatter en strekning til sjøs, i henhold til ett enkelt transportdokument, og i denne sammenheng gir tilbydere av internasjonale sjøtransporttjenester rett til å inngå kontrakt direkte med tilbydere av andre typer transporttilbud.

1. «**Kabotasje**» er transport av passasjerer eller varer mellom havner i Panama, idet reisen mellom lastehavn og lossehavn forutsettes å foregå innenfor Panamas territorialfarvann.

2. «**Multimodalt transportforetak**» er den som et konnossement, et multimodalt transportdokument eller et annet dokument som godtgjør at det foreligger en avtale om multimodal transport av varer, er utstedt på vegne av, og som er ansvarlig for at varetransporten skjer i samsvar med fraktavtalen.

3. «**Håndtering av last**» er oppgaver som utføres av laste- og losseforetak, herunder terminaloperatører, men omfatter ikke aktivitetene som utføres direkte av havnearbeidere når denne arbeidsstyrken er organisert uavhengig av laste- og losseforetakene eller terminalforetakene. Oppgavene som er dekket, omfatter organisering og tilsyn med:

- lasting og lossing av skip
- surring og løsning av last
- mottak/levering og oppbevaring av gods før avskipping og etter mottak.

4. «**Tollklareringstjenester**» (alternativt «tollmeglertjenester») er virksomhet som består i å ordne tollformaliteter på en annen parts vegne i forbindelse med import, eksport eller transitt av last, enten denne tjenesten er tjenesteyterens hovedaktivitet eller et vanlig tillegg til hovedvirksomheten hans.

5. «**Containerdepottjenester**» er virksomhet som består i å lagre containere, enten i havneområdet eller inne i landet, slik at de kan fylles/tømmes, repareres og klargjøres for avskipping.

6. «**Skipsagenturtjenester**» er virksomhet som består i å representere, i egenskap av agent, ett eller flere linjerederiers eller rederiers forretningsinteresser i et gitt geografisk område, for følgende formål:

- markedsføring og salg av sjøtransport og tilknyttede tjenester, fra tilbudsfasen til fakturering, og utstedelse av konnossementer på vegne av foretakene; kjøp og salg av nødvendige tilknyttede tjenester; utferdigelse av dokumentasjon og formidling av foretaksopplysninger,
- opptreden på vegne av selskapene og, når det er påkrevd, tilrettelegging av skipsanløp eller mottak av last.

7. «**Spedisjonstjenester**» er virksomhet som består i å tilrettelegge og overvåke forsendelser på vegne av avskipere, gjennom anskaffelse av transport og tilknyttede tjenester, utferdigelse av dokumenter og formidling av foretaksopplysninger.

8. «**Andre tilknyttede støttetjenester til transportvirksomhet**» er fraktmegler-tjenester, fakturakontroll og informasjon om fraktrater, tjenester knyttet til utferdigelse av transportdokumenter, pakking og emballering, utpakking og avemballering, godsinspeksjon, veiing og stikkprøvetaking, samt tjenester i forbindelse med mottak og godkjenning av last (herunder lokal henting og utlevering).
